

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 B

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
izlopi, peti-vrsta
maloglasni po 1/30
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2/30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Rim in Madrid

Vsak je opazil razkošje, s katerim je fašistijski režim aranžiral poroko italijanskega prestolonaslednika. Saj ni za Evropo nobena tajnost, da je med monarhijo in fašizmom vladala dozdaj izvestna napetost. Vzrok za brez-pogojno monarhistično usmeritev fašizma je iskati v sedanjem notranjem položaju Italije. Ta je namreč vse kaj drugega kot rožnat,

Fašizem se namreč ni izkazal kot konstruktiven sistem. Svet je sicer posebnost lani slišal bombastične besede o popolnem prenehanju razredne borbe v Italiji, kjer da je kooperacijski sistem otvoril novo dobo produktivnega razvoja in blagostanja, toda dejstva kričijo nasprotno. Produkcija ne raste, ampak pada; edino kovinska industrija je polno zaposlena, pa je tudi v delni krizi. Gotove panoge so naravnost katastrofalno padle. Število brezposelnih označuje uradna statistika s približno 400.000, v resnici pa je najmanj dvakrat večje, ker uradi zaznamujejo samo one kot brezposelne, ki dobivajo podporo; ta pa se izplačuje šele po dvomesečni karenici in se po treh mesecih sploh ustavi. Mezde so se od leta 1923., ko je fašizem zavladal, znižale v vseh panogah produkcije za 20 do 40 odstotkov in so danes najnižje v Evropi. Kakor ugotavlja bivši ministrski predsednik Nitti v londonski reviji »Time and Tide«, je od leta 1923. dalje italijanska zunanjetrgovinska bilanca progresivno pasivna; leta 1928. je znašal uvoz 6005 milijonov zlatih lir, izvoz le 3958 milijonov. Italija nima, nadaljuje Nitti, drugega kot dolgove. Vsi njeni viri dohodkov padajo: tujski promet se je znižal v petih letih za 45%, denarne pošiljke deset milijonov izseljencev, ki so mladane vsi ljuti antifašisti, so padle za 50%, trgovinsko brodogoj, ki je zaslužilo pri tovarni prevoznini, se nahaja v resni krizi. Da izenači plačilno bilanco, je Italija v šestih letih fašistovskega režima vzela v Ameriki 470 milijonov dolarjev posojila! Najboljše italijanske industrije so za inozemske kredite zastavljene. Lira se drži le z ogromnim naporom. Radi nenaravnega tečaja je izvozna trgovina zelo otežena, medtem ko so davčna bremena in zadolženost neznosna. O splošni gospodarski krizi pričajo številni konkurzi, dasi se je sodiščem prepovedalo objaviti bankerot firm, ako se to izrecno ne zahteva, da bi se na ta način preprečil bankerot najmanj 60% vseh italijanskih trgovskih firm. Najmanj 2000 menic v Italiji še že skozi dve leti vsak dan zaradi neplačanja protestira; januarja 1929 je znašalo njihovo število 69.271. Število ustavitve plačil znaša kljub gorioimenjeni odredbi vsak mesec okoli 1000. Državni kredit je temeljito omajan. Najprej zapadlih zastavnih listov niso vnovčili, ampak izpremenili v konsolidiran — slab — dolg. Potem pa se je z izdajo obrestnih listov konsolidiranega dolga prenehalo, da bi se preprečila borzna trgovina s temi listi. Kot izgovor so se navedle potežkoče s tiskom.

Sicer pa je dejanski položaj državnega gospodarstva zelo težko spoznati, ker obstaja razen budgeta še nad šestdeset posebnih računovodstev! Vsako leto se izračuna proficit, dasi je v resnici velik primanjkljaj, ki se ne da po-kriti, ker dohodki od neverjetno visokih davkov padajo. Kam gre večina državnih dohodkov? V blagajno vojnega ministra. Leta 1924-25 je Italija izdala za obrambne namene 3653 milijonov lir, leta 1927-28 5413 milijonov, danes znaša ta številka najmanj 6000 milijonov. Od tega požrejo afriške kolonije najmanj poldrugo milijardo, tako da vsak Arabec ali Zamorec, ki je pod italijansko krono, državo stane na leto 2750 dinarjev. Koliko pa stane fašistična policija, oziroma milica! Skoraj toliko kot redna armada sama. Saj obstoja pod fašizmom v Italiji celih 9 vrst policije: prava policija, karabinjeri, policija stolnega mesta s 14.000 detektivih, prostovoljni miličniki, železniška policija, ki šteje najmanj 20.000 agentov, pristaniška policija, poštna in telegrafska policija, gozdna policija in cestna policija. Ogromne milijone pa stane tudi spionaža in pa propaganda fašizma v inozemstvu. Kakor se torej vidi, fašistični režim Italijo strašno stane, kar bi tudi ogromna večina Italijanov javno povedala, če ne bi vsakemu, ki ne drži ust, pretila sigurnost — konfinacija. Le nasilje, ne kakšni pozitivni uspehi drže še fašizem, ki pa položaj čedalje težje obvladuje, tako da rabi zdaj opore monarhije, ki mu je bila pred leti še quantité negligible.

Gospodarskega značaja so tudi vzroki, ki omajali vlado Primo de Rivero v Španiji: padec pezete. Primo de Rivera je sam v madridskem dnevniku ABC ob novem letu navedel te-le razloge: da ga aristokracija ne podpi-

Kraljev odgovor delegacijam

V nedeljo so bili sprejeti delegati Dravske, Drinske in Dunavske banovine v veliki dvorani starega dvora od kralja. V imenu Drinske banovine je govoril sarajevski župan Mutavelić, v imenu Dravske dr. Puc in v imenu Dunavske novosadski župan dr. Borota. (O vseh teh govorih je obširno poročal »Slovenski list«.) Zaključne besede vsakega govornika so sprejeli delegati z dolgotrajnimi vzkliki kralju Aleksandru in Jugoslaviji. Ko so se ovacije polegale, je povzel besedo Nj. Vel. kralj in dejal:

Gospodje predsedniki!

Gospodje!

Od srca se vam zahvaljujem za lepe pozdrave in za izraze zvestobe in udanosti.

Posebno mi je drago, da vas vidim v svojem domu in da vas pozdravim skupno kot zastopnike Drinske, Dravske in Dunavske banovine.

S posebnim zadovoljstvom pa slišim od vas, kakor sem te dni slišal tudi od zastopnikov ostalih banovin, da je prebivalstvo pravilno razumelo in pojmi potrebo izpremembe v državni upravi. Drago mi je, ker se uvideva, da se je krenilo na boljše pot, na pot čvrstega, mirnega razvoja in napredka kraljevine Jugoslavije.

Moja želja je in moja prizadevanja gredo za tem, da se vse zdrave sile usmerijo h konstruktivnemu delu v polni enakosti in ravnopravnosti ter v bratski ljubezni, da bi se mogle razviti vse lepe posebnosti našega sposobnega naroda.

Moja skrb je, da kraljevska vlada in vsi javni organi s svojim delom in s pravičnim izvajanjem zakonov utrejo pot ugodnim pogojem za napredek in blaginjo posameznikov, kakor ostalih zajednic, združenj, občin, srezov in banovin, h katerim pripadate.

Naš narod zasluži zaradi svoje delavnosti in svojih vrlin ter zaradi žrtev, ki jih je do-prinesel za pravico in pravičnost ter za skupno kulturo in srečno življenje, da lahko v miru živi in da se gospodarsko in kulturno razvija in utrjuje.

Ponesite moje kraljevske pozdrave na svoje domove in vsemu dragemu prebivalstvu vaših banovin.

Recite, gospodje, med potjo in doma — recite vsem in vsakomur, da vas nobene

Zakon o 20% kronskih priznanicah

Belgrad, 13. januarja. (AA) Nj. Vel. kralj je na predlog ministra financ predpisal in pro-glasil zakon o odvzemu iz prometa in o uporabi potrdil na podlagi čl. 10 zakona o vojni škodi in 20% kronskih priznanic. Zakon se glasi:

§ 1. Potrdila o neizplačani gotovini, ki so bila izdana pri izplačilu odmerjene odškodnine za vojno škodo na podlagi čl. 10 zakona o povračilu vojne škode in priznanice, ki so bile izdane za zadržanih 20% kronskih novčanov, o priliki njihovega žigosanja, oboje na področju, ki je sedaj sestavni del kraljevine Jugoslavije, se bodo sprejemale na mestu gotovine pri blagajnah davčnih uprav in onih občin, ki so prevzele vnovčevanje državnih davkov in dolgov ter doklad do konca leta 1928.

Navedena potrdila in priznanice se bodo sprejemale v polni vrednosti ne glede na onega, ki jih bo predložil, in na onega, na katerega se glase.

Štiri krone se bodo pri tem računale za en dinar.

Vrednost navedenih potrdil oziroma priznanic se ne bo vračala, v kolikor presega davčne dolge, vendar se bo moglo posameznih priznanic poslužiti tudi po več oseb za poravnavo svojih davčnih dolgov.

§ 2. Ureditev davčnih dolgov s temi potrdili in priznanicami bo mogoča do največ

meje niti razdvojenosti v preteklosti, niti Donava, Sava ali Drina ne bodo več razdvojele, marveč, da vedno spajajo in združujejo narodne interese in narodne duše v nerazdeljivo celino — Jugoslavijo, ki je nikoli nihče ne bo mogel razdvojiti.

S temi besedami vas pozdravljam! Živel!

Kraljeve besede so izzvale največje navdušenje in ovacije se dolgo časa niso mogle poleči.

Nato je Nj. Vel. kralj stopil k posameznim delegacijam in se z njimi pogovarjal. To je še povečalo splošno navdušenje delegacij.

Kralj v razgovoru s slovenskimi delegati

Belgrad, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Večina slovenskih delegatov se je spoči odpeljala. Vendar je še veliko občinskih odbornikov ostalo v Belgradu. Med njimi vlada veliko navdušenje z ozirom na včerajšnji sprejem v dvoru. Razgovarjajo se o posameznostih in o razgovorih, ki jih je Nj. Vel. kralj imel s slovenskimi zastopniki. V razgovorih se je Nj. Vel. kralj zanimal za gospodarske razmere v Sloveniji. Posebno dolgo se je razgovarjal s plutjskim županom Brenčičem, ki se mu je pri tej priliki zahvalil, da je plutjska gimnazija ostala neokrnjena. Prosil ga je posebno, da bi plutjska gimnazija nosila ime najmlajšega kraljevega princa Andreja. Nj. Vel. kralj je na to pristal. Zelo se je Nj. Vel. kralj zanimal tudi za delovanje plutjskega muzeja in za izkopanine. Predsednik vlade, ki je bil pri kralju, je pri tej priliki kralja obvestil o svojih vtisih, ko je lansko leto obiskal Ptuj, ki ga je imenoval eno izmed najlepših mest v Sloveniji. Pravtako se je dolgo razgovarjal z bivšim poslancem Škobernetom in se zanimal za šolsko vprašanje.

Opazilo se je, da se je Nj. Vel. kralj dolgo časa razgovarjal z župnikom Kastelcem iz Jesenic, županom Resmanom iz Radovljice, doktor Schaubachom iz Slovenske Bistrice. Vsi Slovenci so izredno navdušeni nad tem sprejemom. V razgovoru z drugimi delegati se je Nj. Vel. kralj zanimal za letino in za gospodarstvo sploh, posebno pa za stanje vinogradništva.

60 dni, počenši od dne, ko bo ta zakon dobil obvezno moč. Po tem roku se v nobenem primeru ne bodo sprejemale priznanice in potrdila za ureditev davčnih dolgov in država ne bo obvezna plačati iz tega naslova komurkoli ali karkoli.

§ 3. Na hrbtni strani potrdila oziroma priznanice se bo vpisala vsaka oseba, ki bo z njimi za svoj račun plačala kake zneske, in to sama ali v primeru nepismenosti pred dvema pričama, in sicer s svojim imenom, z mestom prebivanja in z višino vsote, ki je bila plačana za poravnanje dolgov.

§ 4. Prevzeta potrdila in priznanice se bodo oddajale kronološko urejene preko pristojnih finančnih direkcij kot gotovina generalni državnih blagajni in tu bodo, čim se pro-verijo, uničene na način, ki je predpisan za ostale vrednostne papirje.

Vrednost prevzetih priznanic se bo odpisala kot odplačilo računa kronskih bonov.

Ostanek vrednosti neprevzetih bonov pa se bo vključil in odpisal na podlagi referata s tega računa na podlagi § 2. tega zakona.

§ 5. Odredbe točke 15 finančnega zakona za leta 1929/1930 se razveljavljajo.

§ 6. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

ra več, da ga je zapustil visoki in nižji kler, da so nezadovoljni trgovski, finančni in industrijski krogi, delodajalci in delavci, pa časopisje, ki je proti strogi cenzuri. Njegovo vlado da podpirajo samo direktno favorizirani. Vendar za temi razlogi tiči gospodarski položaj države. Seveda je pa tudi res, da igra veliko vlogo tudi psihološki moment: vlada Primo de Rivero ni več moda. Tak je pač moderni čas: včeraj je bilo vse še navdušeno za gole noge do kolena, danes se že zahtevajo krila do tal, zato pa nag hrbet. V takem skrajno izpremenljivem in labilnem miljeu je težko vladati in

zato Primo de Rivera resno misli svoj režim počasi likvidirati, tako da bi ob prehodu 1930-31 nastopilo zopet ustavno stanje — če ne prej, seveda. Videti je tedaj, da gospodarske težave in ustroj tako v Španiji kakor v Italiji zahtevajo izpremembo režima, ker jima ne Primo de Rivera ne Mussolini in njun način vladanja ni kos. Vendar pa ni dvoma, da se bo fašizem držal do skrajnosti, dokler bo le s svojimi znanimi sredstvi mogel, dočim je španski državnik uvideven dovolj, da boče sam odstopiti.

Zudnja pot ministra Savkoviča

Dunaj, 13. jan. (AA.) Danes ob 3.15 je bilo v pravoslavni cerkvi na Dunaju na svečan način posvečeno truplo pokojnega ministra javnih del inž. Stevana Savkoviča. Vsa cerkev je bila že od jutra, ko so tja prinesli pokojnikovo truplo, črno okrašena, na stavbi našega poslaništva pa so visele črne zastave. Že ob 3 popoldne so se zbrali mnogoštevilni člani jugoslovanske kolonije na Dunaju, da poslednjič pozdravijo priljubljenega pokojnika. Prišli so naš poslanik Milojevič z osebjem poslaništva, naš vojni ataše Alimpic, predsednik naše delegacije v dunajski komisiji Mihajlovič, mnogo članov naše dunajske kolonije, jugoslovanski akademiki, ki na Dunaju študirajo, in mnogo drugih uglednih osebnosti na Dunaju, dalje diplomatski zastopniki vseh držav Male antante ter Poljske, Grčije in Francije. Avstrijsko vlado je zastopal državni podtajnik Peter skupno s tajnikom Junkersom. Na krsti, ki je ležala sredi cerkve na mrtvaškem odru, je bilo mnogo vencev, med njimi venec poslanika Milojeviča in akademskega pevskega društva »Slogec«. Na koru so peli pevci društva »Slovenski Jug«. Po svečano izvršenih cerkvenih opravilih so krsto prepeljali na postajo, od koder je ob 5.25 bila odpravljena z južnega kolodvora proti Belgradu. Spremlja jo uradnik ministrstva g. Ambrož.

Sožalje avstrijske vlade

Belgrad, 13. jan. AA. Povodom smrti inž. Stevana Savkoviča, ministra javnih del, je prejel zastopnik »ministra zunanjih zadev dr. Kumanudi od avstrijskega odpravnika poslov to-le pismo:

Gospod minister!

Čast mi je obvestiti Vašo ekselenco, da mi je zvezna vlada naročila izraziti povodom smrti inž. Savkoviča, ministra, sožalje jugoslovanski kraljevski vladi. Prosim Vašo ekselenco, da izvolite gospodom ministrom kr. vlade sporočiti sožalje avstrijske vlade in moje posebno, ter izvolite sprejeti izraze itd.

Napredovanje upravnih uradnikov

Beigrad, 13. jan. AA. O priliki rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije je Nj. Vel. kralj na predlog ministra notranjih zadev povišal v dravski banovini:

za banskega svetnika v 4-I Milosava A. Senekoviča, dosedaj 5-I, za tajnika kr. banske uprave v Ljubljani v 4-I Rajka Mulačka (5-I), Franca Pezdliča v 5-I (6-I), prav tako S. F. Novaka.

za policijske svetnike v Ljubljani:

dr. Josipa Mlekuža v 4a-I (4-I), v Mariboru Karla K. Pestovška v 4-I in G. Buša pri predstojništvu v Mariboru (5-I),

za sreskega načelnika v Kranju v 4a-I Josipa R. Znidaršiča, v Novem mestu Mateja M. Kagla, oba dosedaj v 4-I, v Laškem Ludvika J. Pinkava v 4-I, v Celju dr. Josipa Hubada v 4-I, v Prevalju Riharda J. Kosigerja, v Logatcu Cirila M. Poklukarja v 4-I (5-I),

za podnačelnike: v Litiji dr. Ivana M. Senekoviča v 4-I, v Celju Ludvika P. Klopčiča, v Kranju Dragotina L. Trstenjaka, v Ptuj dr. Petra Vavpotiča, v Šmarju dr. H. F. Karšina, v Murski Soboti Lipovška, v Radovljici dr. Karla L. Tekavčiča, vsi dosedaj 5-I,

za tajnika pri sreski izpostavi v Škofji Loki dr. Dioniza Mareša v 4-I (5-I),

za sreskega načelnika v Mariboru desni breg dr. L. Hacin v 4-I (5-I).

Vesti iz države

Sarajevo, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Tu se mudi ugledni angleški publicist Graham. Danes ga je sprejel ban Popović. Dolgo časa sta se razgovarjala. Graham je prišel v Sarajevo radi proučevanja dokumentov in virov, ki so v zvezi s sarajevskim atentatom.

Osijek, 13. januarja. (Tel. »Slov.«) Včeraj je izšla poslednja številka osiješkega nemškega lista »Der Abend«. Izdajatelj in glavni urednik je bil Selinger, ki je 40 let urejeval »Die Drauf«, nato pa »Der Abend«.

Banjaluka, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Na poziv bana Miloslavjeviča so se sestali ugledni izobraženci Vrbaske banovine. Sklenili so ustanoviti ljudsko univerzo v Banjaluki s podružnicami v vseh važnejših mestih. Določilo se je, da se bo ljudska univerza otvorila prihodnjo nedeljo dne 19. januarja in sicer jo bo otvoril ban Miloslavjevič.

Vprašanje madžarskih reparacij

Dunaj, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Posebni poročevalci »Neue Freie Presse« objavljajo intervju z grofom Bethlenom v Haagu, kjer pravi Bethlen: Mi skušamo doseči pravo končno likvidacijo preteklosti in smo pripravljeni, za to doprinesiti žrtve. Vendar ni mogoče samo in enostransko od Madžarske zahtevati žrtve. To ne bi bila nobena končna likvidacija vojne. Madžarski je nemogoče, odreči se svojim pravicam iz čl. 230 trianonske pogodbe. To ne gre enostavno, da bi Madžarska prevzela odškodovanje naših državljanzov, katere so nasledstvene države protipravnno razlaskile (?) Mi ne zahtevamo nič nemogočega. Velik del gozdov, ki je bil po našem pravem naziranju razlasken protizakonito, se ni razdelil in se tudi ne more razdeliti. Tu bi bila restitucija in integritet najenostavnejša rešitev. Rumunija je razlaskila 250.000 do 300.000 ha gozda. To je ozemlje, za katero moramo zahtevati obnovo. Od te svoje zahteve pri pogajanjih nikakor ne bomo odstopili. Upam, da bo prišlo do sporazuma v optantskem sporu. Ta sporazum želimo in verujemo na njegovo možnost. Toda tudi nasprotna stran mora dokazati, da hoče omogočiti tak sporazum. Mi imamo zahteve proti drugim, drugi pa zahteve proti nam. Smatram, da so naše zahteve večje vrednosti. Vendar bom storil vse, da se najde pravična poravnava, ne pa diktat. Mi smo dolžni, dajati reparacije do l. 1943., pozneje pa ne več (?) Naj se mi dokažejo dokumenti, s katerimi se zahtevajo obveznosti še preko tega termina in katere smo prevzeli. Če to stališče v Haagu ne bo podržlo, se bo morala reparacijska komisija za Madžarsko zopet sestati. To nam je jasno, prepričan sem pa, da se nam bo pred gremijem gospodarsko mislečih mož morda lažje posrečilo, zastopati uspešno naše pravno stališče, kakor na konferenci politikov, katerih lastni interesi so končno odvisni od naših plačil.

Haag, 13. januarja. (AA) »Havas« poroča, da je bil dosežen sporazum z Bolgari glede njihovih reparacij.

Italijanski predlog za ureditev madžarskih reparacij

Budimpešta, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Kakor piše »A Regels«, ostanje po italijanskem načrtu, ki je bil sporočen madžarskim delegatom, madžarske reparacijske dolžnosti do leta 1943. nespremenjene. Od leta 1943. do 1966. bi plačala Madžarska na reparacijah 250 milijonov zlatih frankov na ta način, da bi se že sedaj 100 milijonov emitiralo z 2% obrestovanjem. Madžarska naj bi plačala oblikacije v vrednosti 100 milijonov v skupno odplačevalno blagajno, kar bi za čas od leta 1943. do 1966. predstavljalo vrednost 250 milijonov. Od upnic bi v ta fond plačala Italija 30 milijonov in Francija 10 milijonov, in iz tega fonda naj bi se plačale obveznosti optantom, katerih zahteve se v direktnih pogajanjih ne morejo rešiti. Pogoji za uresničenje tega predloga pa bi bil, da se Madžarska odreče členu 250. trianonske mirovne pogodbe.

Angleški odgovor na franc. spomenico

Pariz, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Angleška nota o problemu pomorske razorožitve, ki je bila včeraj predložena Quai d'Orsayu kot odgovor na francoski memorandum z dne 20. decembra 1929, izjavlja, da bi pomorska konferenca ne bila olajšana, če bi se razne vlade še pred otvoritvijo konference zakopale v pozicijah, ki morda temeljijo samo na nespornostih, tako močno, da bi jih potem ne mogle več zapustiti. Dasi Kellogova pogodba nima nobenih sankcijskih določb, se je vendar potom Društva narodov, haškega razsodišča, Locarna in drugih sličnih pogodb dosegla tolika stopnja varnosti, da je treba začeti s praktično razorožitvijo. Zato je temeljna zmeta francoske vlade, da pomanjkanje sankcij v Kellogovi pogodbi zavlačuje razorožitev. Anglija je pripravljena k znatni redukciji vseh ladijskih kategorij in se rajše razoroži po kategorijah, kakor po skupni tonaži. Vendar se Anglija strinja s Francijo tudi v tem, da se mora izvršiti razorožitev ne samo mornarice, ampak da mora razorožitev obsegati tudi vojne sile na kopnem in v zraku. Ne sme se pa že naprej opustiti poskus razorožitve, ki ne bi obsegal obenem oborožitve vseh treh področij. Francoski predlog o sredozemskem Locarnu bi seveda zelo povečal upanje na uspeh pomorske razorožitvene konference. Angleška vlada je torej pripravljena, o tem razpravljati, dasi je s tem, da so vse sredozemske države članice Društva narodov, dosežena že velika stopnja varnosti na Sredozemskem morju.

Sestanek francoskega parlamenta

Pariz, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Francoski parlament se jutri sestane na redno pomladansko zasedanje. Da se udeleži otvoritve, bo Tardieu za en dan došel v Pariz in bo obenem poročal ministrskemu svetu v Elizeju o haških pogajanjih.

Otvoritev zasedanja Sveta DN

Neki blaznež hotel izvršiti atentat z eksplozivnimi naboji

Ženeva, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Otvoritev zasedanja Sveta Društva narodov v Ženevi je vsaj deloma opravila odredbe, ki so bile odredjene radi strahu pred atentati. Policija je aretirala nekega mladega Švicarja iz Winterthurja, ki se pri kontroli ob vходу v palačo Društva narodov ni mogel zadostno legitimirati ter se je obnašal sumljivo. Dognalo se je, da je bil to blazen človek, ki je imel pri sebi revolver z eksplozivnimi naboji, ki jih je hotel v razpravi dvorani postreliti, da bi opozoril Svet Društva narodov na potrebo, da se stori kaj za proučevanje raka, na katerem trpi njegov oče.

Seje Sveta Društva narodov se je udeležilo samo pet zunanjih ministrov, ker sta ostala v Haagu nemški zunanji minister Curtius in jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković. Po zaupni uvodni seji, na kateri so govorili o dnevnem redu in uredili nekatera upravná vprašanja, je bila javna seja otvorjena ob 11.35. Sedanji predsednik zasedanja, poljski zunanji minister Zaleski, je sejo otvoril s spominskim govorom po dr. Stresemannu, ter je posebno hvalil njegovo delovanje za pomirjenje med narodi in njihova solidarnost je v interesu človeštva. Omenjal je tudi, da je za zagotovitev miru v Evropi potreben dober nemško-italijski sporazum, ki bi omogočil olajšanje delovanja Društva narodov na vseh poljih mednarodnega življenja.

Popoldanska seja

Ženeva, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Po nagovoru Zaleskega se je nemški državni tajnik Schubert zahvalil za počasitev dr. Stresemann, nakar so prešli na dnevni red. V dnevnem redu je bilo samo poročanje o delu zunanjega ministra Grandi, ki je imel italijanski delegat poročati o vseh vprašanjih, ki

so bila danes na dnevnem redu. Omeniti je treba posebno, da je angleški zunanji minister Henderson podal važno izjavo o ratifikaciji konvencij Društva narodov. Izvajal je, da se angleška vlada popolnoma zaveda velikega in dalekosežnega pomena tega vprašanja in da bo angleška vlada v 14 dneh predložila poslanski zbornici zakonski načrt za ratifikacijo pristopa Anglije k obligatornemu razsojanju haškega razsodišča.

Na popoldanski seji je prišlo v razpravo angleško mandatsko vprašanje v Palestini in s tem zadeva zidu objokovanja v Jeruzalemu. Poročevalci, finski zunanji minister Procope, je predložil angleški predlog mandatni komisiji, da se imenuje poseben odbor za ureditev spora glede zidu objokovanja. Stvar se je odgodila na eno poznejših sej, ker se je angleški memorandum šele danes razdelil članom Sveta Društva narodov.

Ostre varnostne odredbe policije

Poostrena pozornost ženevske policije nasproti vsem Italijanom, ki prihajajo v Ženevo, je povzročila, da se je moralo več Italijanov vrniti, ker niso mogli policiji izkazati zadostnih vzrokov za bivanje v Ženevi. Italijanski zunanji minister Grandi je danes popoldne na poseben način prišel k seji. Čim je prišel pred vrata, so za njim hiteli štirje švicarski policijski agenti. Za njim pa se je peljalo v avtomobilu šest italijanskih policijskih agentov. Grandi je radi tolikih policijskih odredb postal očitno zmeden in se vsedel na neko klop na obrežju. Ko so se švicarski agenti postavili v njegovo bližino in so se tudi italijanski agenti ustavili z avtomobilom v bližini, se je Grandi dvignil zelo jezen in hitro stopil v poslopje Društva narodov.

V vprašanju sankcij zblížanje

Dr. Schacht v zadnjem trenutku povzročil krizo — Končno se je našel izhod

Haag, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Včerajšnji razgovori med Wirthom in Tardieujem so dovedli tudi vprašanje sankcij do zblížanja, za katero se danes išče samo še primerna formulacija. Potem ostanje samo še tri finančna vprašanja: o moratoriju, mobilizaciji in plačilnih terminih, o katerih se bo obravnavalo v najbližjem sporazumu z odborom za mednarodno banko, ki se je danes dopoldne prvič sestel. Te seje se udeležijo tudi predsednik nemške narodne banke dr. Schacht. Med kratkim časom, ko bo Tardieu bival v Parizu, se bo razvidelo, ali se vzodne reparacije v Haagu še dajo urediti ali ne. Madžarsko reparacijsko vprašanje se pridno obravnava za kulisami. Predložen je bil predlog upnikov Madžarske, po katerem naj bi plačila Madžarske tekla v skupno blagajno, iz katere naj bi se potem na drugi strani pokrile zahteve madžarskih optantov. Dasi grof Bethlen ta predlog sprejema kot podlago za pogajanja, ostane še vedno čl. 250 trianonske pogodbe kot glavna sporna točka, kateri bi se imela Madžarska odreči. Šele potem, ko se bo to vprašanje razčistilo v razgovorih med ministri, se bo zopet sestel odbor za vzhojne reparacije. Od rešitve madžarskega vprašanja je odvisna tudi ureditev avstrijskega in bolgarskega vprašanja.

Haag, 13. jan. (Tel. »Slov.«) V trenutku, ko bi se imelo urediti vse pogodbeno delo na haški konferenci v velikih obsevih, se je nenadoma položaj zopet poostiril z nastopom predsednika nemške drž. banke dr. Schachta. Omeniti je pa takoj, da nova kriza ne zadeva konference same, temveč samo nemško delegacijo. Ko se je danes popoldne prvič sestel odbor strokovnjakov za mednarodno banko, je predsednik Američan Reynold v prisotnosti dr. Schachta pred začetkom dnevnega reda prečital pismo dr. Schachta, ki ga je le-ta že pred par dnevi poslal njemu. V tem pismu govori dr. Schacht o vprašanju udeležbe nemške narodne banke pri mednarodni banki ter navaja, da ne more podati končno veljavnega stališča direktorija nemške državne banke o tem vprašanju. Nato je bila seja odbora prekinjena ter je nastal položaj,

ki odvzema problemu vsako podlago. Ko so o tem obvestili nemško delegacijo, so se sestali v Haagu navzoči štirje ministri sklicujočih držav takoj k seji skupno z dr. Schachtom, da se z njim razgovorijo. Razgovor je bil, kakor se čuje, izredno oster. Končno pa se je vendar našel izhod s tem, da se je smatralo, da se lahko porabijo določbe Youngovega načrta, ki določa, da naj se da vladam možnost, predlagati druge banke, če bi pri ustanovitvi mednarodne banke izjavil predsednik kake emisijske banke, da se ne more udeležiti mednarodne banke. Pooblastili bodo direktorij, da se pritegnejo k udeležbi druge, splošno priznane, prvorazredne banke iste narodnosti. Na nadaljnji seji šestih ministrov je nemška delegacija stavila predlog v takem smislu. Upniške države so v načelu sporazumne s tem, da imenuje Nemčija zaradi nastalega položaja dve ali tri druge banke, ki naj bi se pritegnile k udeležbi pri mednarodni banki. Tozadevni nemški predlog se bo do srede natančno formuliral. Med tem časom bo nemška delegacija stopila v stike z nemško vlado in z drugimi bankami, ki bi prišle pri tem v poštev. Kakor doznava Vaš dopisnik, misli nemška delegacija v prvi vrsti na Reichskreditgesellschaft in prusko drž. banko (Seehandlung). Četudi se je prvem trenutku zdel zato položaj kritičen, se je pozneje pokazalo, da nadaljnji potek dogodkov ni nikakor ogrožen. Tekoča dela se normalno nadaljujejo in tudi odbor za mednarodno banko je prijel izredno naročilo, da vodi dalje posvetovanja v okvirju haške konference. V materialnem položaju konference se ni nič spremenilo ter ima dogodek samo notranje-politični pomen, ki pa je seveda zelo dalekosežen. Tardieu, ki se je nocoj takoj po zaključku zadnjega ministrskega sestanka odpeljal v Pariz, je še posebej poudarjal, da se Schachtova afera konference nikakor ne tiče in da je ureditev zadeve stvar nemške vlade in predsednika nemške državne banke. Tudi med Angleži se presoja položaj popolnoma mirno.

Italija zahteva pariteto

Mussolinijev organ o londonski konferenci

Rim, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Prvi članek današnjega »Foglio d'Ordin« je posvečen danes londonski mornariški konferenci. Izjava prihaja nedvomno od Mussolinija, tako da se izplača slediti tozadevno njegovo mnenje. List piše: Popolnoma izključeno je za Italijo, da bi se odrekla pomorski pariteti s Francijo. Vseeno je, kje se išče pariteta, v višjih ali nižjih številkah, ali na dosedanji podlagi. Važno pa je, da se načelo paritete zabeleži tudi v novem protokolu, ki bo zaključil delo londonske konference, ali ki bi ga imel zaključiti. Italija ne vzdržuje samo svoje zahteve po pomorski pariteti s Francijo, temveč zahteva v idejnem smislu to pravico tudi nasproti najmočnejši pomorski sili sveta. Samo radi skromnih gospodarskih in finančnih sredstev se odrekla Italija pravici paritete z Anglijo. Dočim je

Anglija otok, ki je odprti na vsa morja, je Italija polotok v zaprtem morju, katerega vrata so večinoma v rokah drugih držav. Položaj Italije v Sredozemskem morju ni samo težak, temveč tudi tragičen. Življenje naroda 42 milijonov duš je odvisno od prevoza mimo Gibraltarja, ki se silno lahko blokira, ki je širok samo par kilometrov in ki se lahko zapre tudi z majhnimi vojaškimi silami. Za Francijo pomenja problem Sredozemskega morja problem varnega prepeljavanja črnih pomožnih čet v Francijo. Za Italijo pa pomeni ta problem življenje in smrt vsega prebivalstva. Italija ima samo Sredozemsko morje za svoje ladjeveje.

Dunajeka vremenska napoved. Spremenljivo, milo vreme, v južni Alpah večinoma jasno, na gorah snežni viharji.

Heimwehr sprejela italijansko orientacijo

Dunaj, 13. jan. AA. Današnja »Freiheit«, glasilo Heimwehra, se bavi v uvodniku pod naslovom »Naslonitev na Italijo«, z inozemsko orientacijo Avstrije in veli, da mora Avstrija končno preiti in se odločiti za aktivno zunanjo politiko. Pri tem se mora Avstrija priključiti eni obstoječih skupin. Mala antanta se je doslej izkazala kot nasprotnica Avstrije in se Avstrija na podstavi tega izkustva ne bi mogla okreniti na to stran. Mala antanta je s pogodbo v Versailles ustvarila most preko Avstrije med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Čim šibkejša bo prebivalstvo Avstrije, tem trdnjši bo ta most. Povsem drugačen položaj pa je glede Italije. Italiji je v načelu od tega, da bi ta most postal neprehodljiv, ker si želi močne Avstrije. V Avstriji pa imajo sedaj veliko moč socijalni demokrati, ki so proti tej priključitvi. Zato mora Avstrija, če želi postati jaka, v prvi vrsti početi borbo proti socijalnim demokratom.

Zopet umor v Bolgariji

Sofija, 13. jan. (Tel. »Slov.«) V gostilni »Avtonomna Macedonija«, ki jo obiskujejo skoro izključno sami Macedonci, je bil danes ustreljen uradniški sofijske občine Strezov. Komaj je zasedel mesto v gostilni, so ga napadli trije drugi gostje in pognali pet strelcev v glavo, tako da se je takoj mrtev zgrudil. Napadalc so pobegnili, vendar jih upa policija najti še tekom noči, ker so jih drugi gostje v lokalu spoznali. Umorjeni Strezov je bil pristaš Protogerova in se je baje udeležil umora mihajlovista Buzdanova, o katerem se je takoj po smrti Protogerova trdilo, da je bil njegov morilec.

Silen vihar nad Anglijo

London, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Od včeraj dalje divja v južni Angliji silen vihar, ki je povzročil mnogo škode na ljudeh in materialu. Italijanski parnik »Liana« je v velikih stiskah v Rokavskem zalivu, parnik »Amphex« pa goni vihar brez krmila proti jugozapadnim obali. Admiraliteta javlja, da se je parnik »St. Genny« včeraj zvečer 32 milj od jugozahodne angleške obale potopil. Od posadke, ki šteje 25 moških, je utonilo 20 mornarjev s poveljnikom vred.

Pariz, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Radi viharja se je pri vходу v pristanišče Le Havre potopil motorni čoln z vsemi osebami. V bližini Cherbourga se je potopila ribiška ladja, s katere sta se rešila samo dva ribiča.

Znižanje diskontne mere v Nemčiji

Berlin, 13. jan. (Tel. »Slov.«) Centralni odbor nemške državne banke je danes sklenil, da se takoj zniža diskontna mera od 7% na 6½% in temu primerno lombardna obrestna mera od 8% na 7½%. Ta nepričakovani sklep, ki se je storil v odsotnosti dr. Schachta, je smatrati kot posledico posebno številnih mnenjnih protizaključkov.

Drobne novice

Atene, 13. januarja. (AA) Razbojniška tolp pa je napadla na albansko-grški meji potnike šestih avtomobilov in ubila 9 potnikov.

Marseille, 13. januarja. (AA) Radio-televizijska postaja v Marseilleu je ujela klic parnika »Iba«, ki je klical na pomoč iz South Porelanda.

New York, 13. januarja. (AA) Zdravstvena oblastva poročajo o nadaljnjih primerih papagajске obolenosti. V Pittsburgu je bil zabeležen smrtni slučaj. V Baltimoru so zdravniki izolirali bolnike in preiskujejo bolezen, da bi našli lek.

Rim, 13. januarja. (AA) Bruseljski župan Adolf Max je včeraj zapustil Rim. Na postaji se je poslovil od zastopnikov oblastev, katerim je izjavil, da se čudi mogočnemu napredku Rima.

Kmetijska splitska konferenca

Split, 13. januarja. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila na poziv bana Tartaglije v posvečevalnici mestnega magistrata konferenca, ki naj bi izdelala program za povzdigo kmetijstva v Primorski banovini. Konferenci so prisostvovali poleg bana vsi agronomi šefi gospodarskih ustanov ter odposlanci posameznih združenj. Konferenco je otvoril ban Tartaglija. Ugotovil je, da je kmetijstvo na zelo primitivni stopnji in da se zemlja obdeluje tako 'ko pred 100 leti. Vsa dosedanja prizadevanja za zboljšanje kmetijstva niso imela uspeha, ker ni bilo sistema in ker ni bilo organizacije.

Nj. Vel. kralju se je poslala pozdravna brzojavka.

Načelnik banskega oddelka za kmetijstvo Morović je imel daljši referat o stanju in potrebah kmetijstva v primorski banovini. Dr. Desnica je govoril v imenu severne Dalmacije. Kmetijski strokovnjak Mato Puljić in profesor Ivan Juras sta predlagala celo vrsto predlogov za napredek primorskega gospodarstva. Ugotovilo se je, da bi bili predvsem potrebni ukrepi za povzdigo in obnovo vinogradništva, da naj bi se vršila propaganda za pridelovanje zgodnjega grozdja in da bi se skrbelo za ustanovitve vinogradniške in sadjarske šole. Konferenca je posebno poudarjala, naj bi se v Primorski banovini gojilo sadje, zlasti južno sadje.

Ali šola preveč zahteva od otrok?

Čim več človek zna, temveč tudi velja. Zato hočejo vsi starši, da se njih otroci čim več nauče, da bodo tem lažje izhajali v življenju. Zato si starši dostikrat odtrgajo tudi pri najpotrebnejših stvareh, samo da morejo njih otroci študirati. Že samo vsled teh velikih žrtv staršev pa je dolžnost vzgojiteljev, da s čim večjo vestnostjo vzgojujejo mladino, da se potem s krvjo naloženi denar staršev tudi najboljšo obrestuje.

Slabo pa se ta težko prisluženi kapital obrestuje, če se zahteva od otrok tako veliko, da trpi njih zdravje. Kajti prvo je zdravje otroka. Samo zdrav otrok more res napredovati, samo zdrav otrok more vzdržati v boju za obstanek, samo zdrav otrok pa se razvije tudi v hrabrega in celega moža, kakršne potrebuje vsak napredujoč narod.

Od nekdanj pa se slišijo pritožbe, da se od otrok v šolah preveč zahteva, da nimajo otroci nobenega prostega časa. Ali so te pritožbe upravičene? Ali se res preveč zahteva od naših otrok?

O tem vprašanju smo v nedeljo razpisali anketo, ker je največje važnosti za nas vse, da se naši otroci ne nauče premalo, a da vsled preobremenitve ne zaostajajo telesno. Zato, starši in vzgojitelji: Udeležite se naše ankete in odgovorite kratko, a jedrnat, na naše vprašanje:

Ali šola danes res preveč zahteva od naših otrok?

Na gornje vprašanje smo prejeli že naslednji odgovor:

Obsavska prestolica

Krško ob Savi, 12. jan.

Najprvo nekaj statistike! Rojenih je bilo v preteklem letu 44. Od teh 19 domačih faranov (11 dečkov, 8 deklic) in 25 tujcev v bolnici (16 dečkov, 9 deklic). Med njimi je bilo 7 nezakonitih (6 tujcev in 1 domačin) ter 6 mrtvorojenih (5 tujcev in 1 domačin). — Umrla je v preteklem letu 80 oseb. Od teh je bilo 25 domačih faranov (14 moških in 11 ženskih) in 55 tujcev v bolnici (34 moških, 21 ženskih). — Oklicanih je bilo 10 parov; poročeni v domači župni cerkvi 4 pari (ki pa so vsi prišli od drugod). Na podlagi teh podatkov je med domačimi farani umrlo 6 oseb več kot je bilo novorojenih. Sv. obhajil je bilo v preteklem letu v župni cerkvi okrog 8800. — Nagle smrti — neprevidnih — je umrlo v preteklem letu 6 odraslih.

V sredo je bil pokopan dninar Kovačič Josip iz Zadovinka, ki mu je kmečki fant iz Senuš, leskovške fare, zadal smrtonosno rano v lobanjo s sekuro. Pokojni je bil sicer menda dober delavec — če ni bil vinjen. Alkohol je kriv, da je tako nesrečno končal svoje življenje za ta svet pod ubijalčevo roko. Alkohol! Velike so tvoje žrtve. Mladina, boj se ga!

Česa si Trboveljci žele v novem letu

Trbovlje, 13. jan.

Najvažnejše za Trboveljčane je pač gotovo lokalno telefonsko omrežje. To važno vprašanje se je že pred leti sprožilo na obnem zboru, zadržane elektrarne. Člani, sami hišni posestniki, trgovci in obrtniki, so misel z veseljem odobrvali in že tudi sanjali, da si bodo dragi čas, ki ga sedaj zapravijo z letanjem po okraju, prihranili za druga opravila, ko se bodo telefona lahko posluževali doma. Do sedaj pa so čakali zaman! Trbovlje pa je ostalo dolga in nenapredna vas kakor poprej. Da je zadržana elektrarna poklicana postaviti telefonsko omrežje, pa ni potreba poudarjati.

Druga nujna zadeva je klavnica. Brez te ne pridemo do prave klasifikacije mesa, in kupovali bomo še nadalje slabšo kvaliteto za prvostvno. Ta potreba se bo letos bojda uresničila, ker že postavljena hladilnica brez klavnice nima pomena in bo občinsko gospodarstvo v tem oziru urejeno.

Zelo važno je pa za naše delavstvo, da bi se potrdil novi pravilnik za bratovske skladišnice. Če le prideta dva rudarja ali upokojenca skupaj, že čuje govoriti o pravilniku, s katerim bi se uredila službena leta rudarja in se položaj upokojenecv gmotno zboljšal. To vprašanje pa ni odvisno od Trboveljčanov.

Ako se nam te tri želje letos izpolnijo, bomo lahko zadovoljni.

Zanimiv tihotapec

M. Sobota, 11. jan.

Varnostnim organom je prišel v roke blizu meje neznan možakar, ki je prišel iz Medjimurja. Gotovi znaki kažejo, da se je bavil s tihotapljenjem orožja. Tega možakar seveda ne priznati. Neverjetni so vzroki, ki so ga — po lastni izpovedi — pripeljali iz Medjimurja na skoraj najbolj oddaljeno točko Slovenske krajine. Doma ima bajto in 1 oral zemlje. Bajto bi si rad dal nekoliko popraviti. Potrebuje tudi eno kravo. Oboje je prišel iskati v eno obmejnih vasi. Tega pripovedovanja mu seveda ni nikdo verjel. Straža se je na vse načine trudila, da bi izvela iz njega, kaj je bil pravi vzrok njegovega prihoda, toda možakar je vztrajal pri svojih trditvah. Pomagalo pa mu to ne bo, ker okoliščine govorijo zoper njega.

Gospod urednik!

Potrebna in umestna je anketa, ki jo razpisujete. Da Vam takoj po pravici povem svoje mnenje. Meni se zdi, da se od otroka zahteva preveč. Moj otrok hodi še v ljudsko šolo in vsak dan ima tako mnogo nalog, da je komaj še časa za sprehod. Ker nočem, da bi si otrok kvaril oči, zahtevam, da naredi naloge po dnevi. Pa mora najprej napisati dolge računske naloge, potem pride lepopisje in nakrat je tema, da je za sprehod prepozno. Ko sem hodil še sam v ljudsko šolo, sem se vse naučil v šoli. Zakaj ne bi šlo to tudi danes.

Pa pri tej priliki bi še nekaj drugega omenil. Jaz tudi ne soglašam z metodo učenja. Kaj se to pravi, da se sedaj otroci najprej uče pisati tiskane črke? Ali da se zahtevajo od otrok že cele risbe, ko še ne znajo potegniti niti ravne črte? Ali da se zahteva ročno delo, kateremu niso še dorasli kos. Tudi se z nekaterimi stvarmi preveč mučijo otroci. Tako se nikakor ne morem strinjati, da se morajo otroci učiti razne deklamacije, ki jih še ne morejo razumeti. Naj se nauče lepe pesmice, ki segajo otroku v srce, drugo pa pozneje, ko bo čas za to. Mnogo napak pa izhaja iz prenatrpanih šol. Nove šole so vsaj v Ljubljani nujno potrebne.

Na drugi strani pa se premalo gleda na vzgojo otrok. Niso še otroci dobro iz šole, že se pode po ulicah, da je grozno. Glede vzgoje se na vsak način premalo zahteva.

To je moje mnenje.

Nevarno potovanje

Pod naslovom »Ne potujite preko Italije!« poroča belgrajska »Politika« o doživljanju dveh naših državljanov iz Belgrada, ki sta malo pred novim letom potovala iz Francije preko Italije.

Bila sta to Milodrag Dimitrijevič, direktor »Jugo-Siemensa«, in Milan Dojčinović, bivši šef eksploatacije »Družbe Wagons-Lits«. Imela sta v redu potne liste in viza. Ali čim je Orient-ekspres prevozil razdaljo med švicarsko omejno postajo Iselom in italijansko postajo Domodosolo, so ju italijanske oblasti že prijele. Karabinjeri so ju odvedli na komisarijat in tam so jima povedali, da sta zadržana po naredbi iz Rima. Izpraševali so ju, zakaj potujeta preko Italije, ali je Dimitrijevič res rezervni častnik jugoslovanske vojske, ali ima premoženje v Dalmaciji pri Dubrovniku, če je predstavnik jugoslovanskega »Siemens« in v kakšni zvezi je z našim poslanikom v Bruxellesu, bivšim načelnikom generalnega štaba Petrom Pešičem. Italijani ju niso pustili dalje ter so se izgovarjali na odredbe iz Rima in na prefekta v Novarri. Komaj da su jo pustili večerjati v restavraciji. Tam se je Dimitrijeviču posrečilo, da je oddal brzojavko na svoje belgrajske prijatelje, naj posredujejo zanju pri trdki »Siemens« v Berlinu in pri našem zunanjem ministrstvu.

Oba so karabinjeri nato odvedli po osemurnem čakanju na prenočišče, v pravo srednjeveško ječo, pred katero so bili okopi, napsipi, dvigalni most itd. Niso jima dali prvo noč niti vode, niti kruha, niti gorke postelje. V zimskem mrazu sta morala nato še prestati šest dni v družbi podgan v temni ječi. In — ne da bi vedela zakaj.

Njuni prijatelji v Belgradu so res dobili brzojavko. Dasi jim brzojavka ni bila popolnoma jasna, so le uganili njuno usodo. Dimitrijevičev brat je obvestil naše zunanje ministrstvo, »Siemensovo« centralo v Berlinu in se obrnil celo na italijansko poslaništvo. Ampak italijanski konzul g. Mazzolini je odgovoril: »O tem ne vemo ničesar. Če se je kaj pripetilo vašemu bratu, so to notranje stvari naše kraljevine. Zato mi tu nismo pristojni.«

O aretaciji obeh naših državljanov je bil obveščen tudi naš konzul v Milanu Sv. Predi, ki je takoj odšel v Domodosolo. Italijanske oblasti pa ga niso pustile v ječo k obema.

Šestega dne sta res prišla potna lista obeh iz Novarre. Italijanske oblasti so jima sporočile, da sta izgnana iz Italije, ne da bi navedle razlog. Iz njunih potnih listov so bile iztrgane strani s italijanskim vizumom. Komisar jima je na njuna vprašanja le kratko odgovoril: »Taka je bila naredba iz Rima.«

Druega dne sta bila oba prepeljena do Rakeka. Oba srečna, sta sta zopet stopila na tla naše države in polna vtisov iz italijanske ječe v Domodosoli. Pripovedujeta, da sta zvedela tudi o usodi nekega našega študenta, ki je bil pred njima prav tako zaprt v domodosolskih temnicah. Kaj se je zgodilo z njim, ali je umrl ali je bil izpuščen, nista mogla povedati. »Politika« zaključuje svoje poročilo z zahtevo, da bi bilo treba poizvedeti o usodi tega našega študenta.

Nikdar se ne razvije akuten kašelj

če se ga že v kati zatre s pastiljami, Spiro praškom za udihavanje in Bonte karamelami,

Drogerija Gregorič - Ljubljana - Prešernova ul. 5

Fond za zgradbo uradniških hišic

Belgrad, 13. januarja.

AA. Ministrstvo za socijalno politiko in narodno zdravje je objavilo poročilo o stanju fonda za gradnjo uradniških stanovanj ter o dosedanem delu in uspehu tega fonda. Fond je bil ustanovljen 1. januarja 1927 in je tega dne tedanji minister financ dr. Stojadinović izročil Državni hipotekarni banki v Belgradu 12 milijonov dinarjev kot temeljno glavnicu fonda. Spočetka so prihajale prošnje dokaj neredno, ker je povsod vladalo prepričanje, da se bo delovalo po protekciji. Doslej je bilo razdeljenih s primernimi zakonsko predpisanimi jamstvi in sodnimi anticipatnimi izjavami 184 posojil po 100.000 Din. Uradniki, ki so razpolagali z lastnim zemljiščem in ki so prejeli posojila, so zgradili v treh letih do 1. januarja 1930 174 stanovanjskih hiš. Polletna odplačila dolga znašajo minimalno 783.33 Din.

Od doslej podeljenih posojil pride na Belgrad 115, Maribor 3, Zemun 2, Sarajevo 1, Zagreb 18, Split 8, Skoplje 11 in na ostala mesta po eno posojilo. 1. januarja je znašala gotovina fonda pri Državni hipotekarni banki 957.125.78 Din. Posojil je bilo dovoljenih v skupnem znesku 14.528.000 Din. Fond upravlja načelnik ministrstva Nikola Veličković poleg ostalih svojih dolžnosti in službe. Minister za socijalno politiko je odredil pregled stanja fonda po glavni kontroli, ki ga je pregledala meseca decembra na dveh sejah. Glavna kontrola je ugotovila, da je fond v najlepšem redu, ter je izdala načelniku Veličkoviću pismeno pohvalo in razrešnico.

Murska Sobota danes in pred sto leti

LETA 1733, 1829 in 1929

M. Sobota, 12. jan.

Ker je M. Sobota neke vrste prestolica Slovenske krajine, bo morda tudi širša javnost zanimalo, kako je gibanje prebivalstva.

Najstarejša matična knjiga, ki se je ohranila, je rojstna knjiga iz leta 1733. Tega leta se je rodilo izvemši januar in februar (teh listov ni v knjigi) 56 otrok.

Pred 100 leti — 1. 1829. — je bilo gibanje prebivalstva sledeče: rojstev 139, smrtnih slučajev 112, porok pa 29.

Preteklo leto — po sto letih — so številke seveda precej poskočile in je bilo: 182 rojstev, 139 pogrebov in 42 porok. Smrtnih slučajev je bilo ravno toliko, kakor pred 100 leti rojstev.

Zupnija ima okrog 5500 duš. Zupniku je ji že od 1. 1896. mil. g. Ivan Slepec, častni kanonik in dekan.

„Ko je pa Ljubljana tako velika“

Ljubljana, 13. jan.

Rudi iz Črešnjic, kako bi mu človek drugače rekel, ko je v zadregi in nadlogi pozabil celo na svoj priimek, je pri svojem prvem samostojnem obisku Ljubljane danes zabredel v sila neprijeten položaj. Tako hudo si je bil vzel stvar k srcu, da so ga bile tako rekoč same grenke solzice in obup.

Na Pražakovi cesti, baš pred »Ljubljanskim dvorom«, ga je v opoldanskih urah ustavil pol. stražnik in ga sočutno ogovoril:

»No, fantiček, zakaj pa jokaš in kam si prav za prav namenjen?«

Deček, oblečen v tenko »cajgasto« obleko, ves premražen, bled, objokanih oči, je tiščal obe roki v hlačnih žepih in je zaupno uprl svoj pogled v stražnikovo obličje ter povedal:

»Iščem avtobus.«

»Kateri avtobus?«

»Tisti, s katerim sem se davi pripeljal v Ljubljano.«

»Odkod si se pa pripeljal?«

»Iz Črešnjic!«

»Iz katerih Črešnjic?«

»Ja, iz Črešnjic.«

Nekoliko pasantov se je ustavilo in prisluhnilo zasliševanju na ulici. Gospodje s toplimi krzni okoli vratu, dame v boah, so se spogledali in pričeli ugibati:

»Morda je revček iz onih Črešnjic na Gorenjskem?«

»Že mogoče; ampak utegne biti tudi iz onih na Dolenjskem.«

»Kaj še! Iz onih bo pri Mokronogu!«

Takrat pa je prišel mimo povsod navzoči časniki, prijel je dečka za ramo in ga karmoč prijazno vprašal:

»Fantek, kam pa hodiš ob nedeljah k maši?«

»K Sv. Lenartu,« je s sklepetajocimi ustnicami povedal deček.

»Kako ti je pa ime?«

»Rudi.«

»Koliko si star?«

»Deset let, v enajstem. V četrti razred hodim.«

»Po kaj si pa prišel v Ljubljano?«

»Zob sem prišel izdret. Moj ata je v Vevčah v tovarni. Zdravnik je napravil listek in z njim sem prišel v Ljubljano, da bi mi zob izdrl. Mama so mi dali zjutraj »kovača« za avtobus in sem šel.«

»Sam?«

»Sam, seveda! Kdo pa naj hodi z menoj, ko ne utegnem?«

Pri izvrševanju
Vašega poklica
ste zadržani grgrati Rastopile torej od časa do časa eno

Panflavin
pastilo

v ustih 5 tem razkužite
ustno in žrelno duplino in
uničite povzročitelje bolezni

»Ali te je zelo bolelo?«

»Uhi!«

In res je imel Rudi po bradi in okoli ustec še ružave lise od tiste tekočine, ki so mu jo bili dali, da je izpiral rano od izdrtega zoba.

»Si lačen?«

»Ne. Ne smem nič jesti, ker imam samo še za vožnjo domov. Ampak, kje bom našel sedaj avtobusus?« je zajakal Rudi.

»Nič ne jokaj, mali!« je tolažil prijazni stražnik. »Sedaj, ko veva, odkod si, že najdeva avto!«

In napotila sta se stražnik in Rudi tja doli pred Mestni dom, kjer je najnovejša postajališče avtobusov. Med potjo pa je stražnik Rudija očetovsko poučeval:

»Kadar boš spet prišel v Ljubljano zob izdret, mora nekdo od domačih s teboj, veš?«

»Ja, ko pa nisem vedel, da je Ljubljana tako velika!« se je poln glasno izgovarjal Rudi.

Mimo na je prišel Samaritan...

Socialna slika iz belega Zagreba.

V nedeljo dopoldne sta našla v Zagrebu dva dijaka umetnostne akademije v zapuščeni ulici v jarku že napol zmznjenega 6- do 7letnega dečka, oblečenega v tenke cape. Ozeblega revčka sta odnesla do bližnje vile, da bi tam izprosila zanj prvo pomoč.

Ali lastnici vile, dve bogati dami, sta surovo napodili usmiljena dijaka z revčkom vred.

Mimo je prišla tedaj priprosta ženica in ta je takoj ponudila svojo pomoč. Vzela je malega dečka na svoje stanovanje, ga ogrela pri peči, mu dala jesti ter za silo oblekla. Mlada dijaka pa sta med tem poskrbela, da preskrbita dečku prostor v kaki bolnišnici. Reševalno društvo je kmalu našlo za dečka primerno zavetišče.

Ubožku je ime Ivan Kos, njegovi starši pa so bili doma iz Kraljevca. Malček se je v Zagrebu preživljal z beračenjem, spal pa je kjerkoli: v jarkih, pod mostovi in drugje.

Celjski vlomi pojasnjeni

Celje, 12. jan.

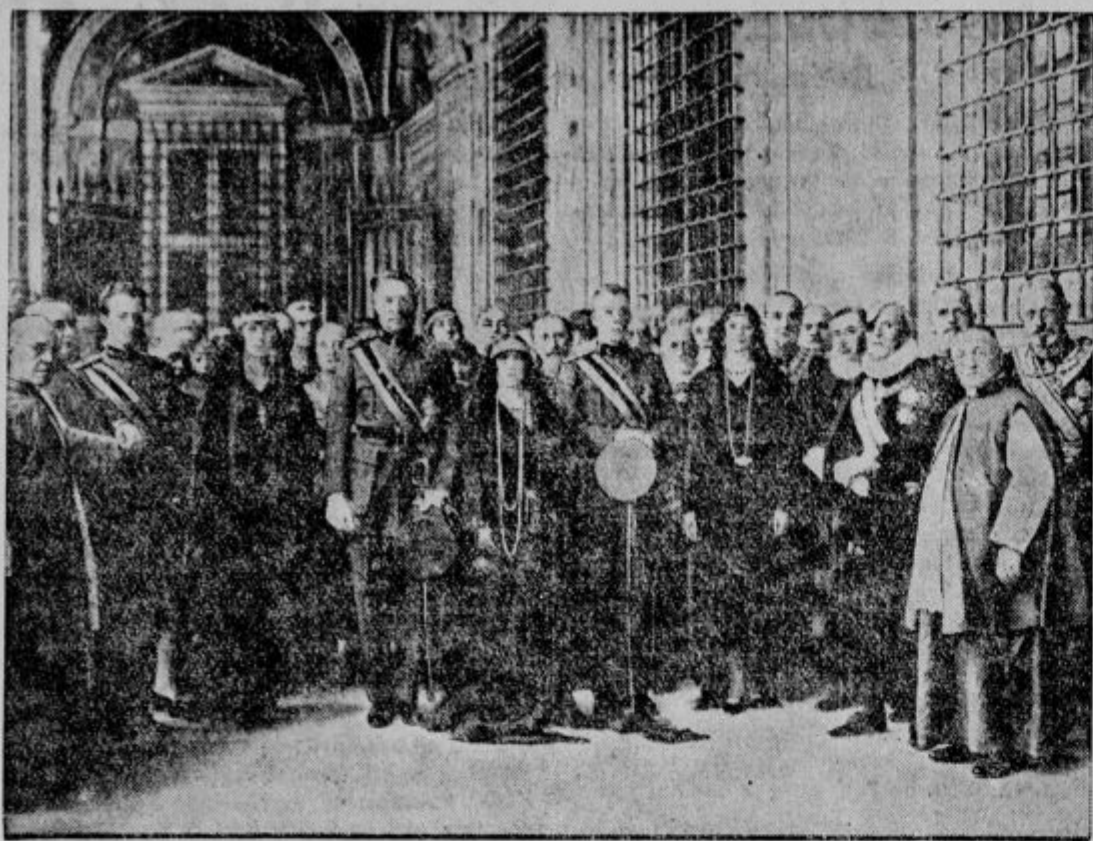
V mesecih od oktobra do decembra 1929 se je izvršila v Celju vrsta vlomnih tatvin, katerim pa vsa policijska spretnost ni mogla na sled. Tako je bilo v noči od 24. na 25. oktobra vlomljeno v trafiko Mihaela Pika na Kr. Petra cesti. Tatovi so prekopali zid iz lesene ute, na trafiko naslonjene ter odnesli tobačnih izdelkov, kolkov, znamk in drugega za 16.814 Din.

V noči 1. decembra so si vlomilci poiskali pot v izdelovalnico perila »Dolinar« na Zrinjsko Frankopanski cesti, katere lastnica je vdova ga. Pavla Pernat. Izginilo je perila in platna za 8554 Din.

V noči 16. decembra so zlikovci obiskali prodajalno mesnih izdelkov Helene Zany v Prešernovi ulici in si nabrali mesnega blaga za 2575 Din.

V noči 20. decembra je postala žrtev vlomilcev staroznana gostilna »Pri mostu« na Bregu. Vlomilci so izrezali kos šipe na steklenih dvoriščnih vratih, prišli tako do kljuke in z lahkoto odprli. S seboj so vzeli denarja in pijače v škodo gostilničarja g. Nateka, damski nov plašč na škodo natakariče Angele Skoica. Služkinji pa so odnesli pleten jopič, vsega skupaj v vrednosti 1588 Din.

Končno sta bila dne 22. decembra v Ptuj aretirana 29 letni T. Zrnc in 23 letni I. Bahčič, ki sta bila osumljena tatvin. Na opozorilo ptujskih oblasti, da so se našli pri njih predmeti, ki bi mogli izvirati iz vlovov v Celju, ju je dne 9. januarja zasljal v Ptuj celjski okol. nadzornik g. Dondjivič ter dognal, da sta bila vlomilca res ta dva aretiranca. Imela sta pri sebi več predmetov, ki so jih celjski oškodovanci spoznali za svoje. Pri Bahčiču je ugotovljena na dlani sedaj že skoro zaceljena rana, ki jo je dobil pri rezanju šipe na Natekovih vratih. Takrat so našli pri vratih kos platna s krvavimi pegami in že takrat ugotovili, da se je moral vlomilec urezati. Vendar oba aretiranca, ki sta 11. t. m. bila prepeljana v Ljubljano, odločno tajita tatvine.

Obisk belgijske kraljeve družine v Vatikanu. Od leve na desno: Belgijski prestolonaslednik (v belgijski častniški uniformi), sedanja soproga italijanskega prestolonaslednika Marija José, kralj Albert, kraljica Elizabeta, princ Karel, soproga belgijskega prestolonaslednika Astrid.

Brezbožniška vojska

Med 18.000 mladimi komunisti v Zamoskvorečju (Moskva) je 2500 brezbožniških četnikov, kakor ugotavljajo službena »izvestja«. Pokrajinski odsek »Brezbožnikov« je organiziral propagandistično konferenco, nakar so vse udeležence vpisali v »brezbožsko organizacijo«.

Isti odsek je poslal na deželo delavce propagandiste, ki so imeli nalogo, da popravljajo poljedelske stroje, obenem pa med kmeti večše agitirajo proti veri. Organizirali so po obratih celo vrsto protiverskih shodov in nabirali pristaješe. »Izvestja« objavljajo pod naslovom: »Protiverska akcija ne bo lahka« uspehe dosedanjega prizadevanja, ki jih je zbralo vodstvo sovjetskih sindikatov.

Poročilo naglašja, da je bilo dosedanje delo zelo pomanjkljivo. Na vsak način je resnica, da je mnogo sindikatov v protiverskem vprašanju popolnoma odreklo. Od 327 delavskih krožkov v moskovskem okrožju se jih je glasilo za protiverske samo 25. Tako so tudi knjižnice nezadostno preskrbljene s protiverskimi spisi.

Van Dyckova slika izginila

Iz Bruslja poročajo: V »Derniere Heure« kritizira danes neki umetniški strokovnjak pristnost van Dyckove slike »Angelski koncert«, ki je pred kratkim na skrivnosten način izginila med prevozom iz Bruslja v London in je bila visoko zavarovana. Bruseljski kritik trdi, da slika ne kaže posebnih karakterističnih znakov mojstra, kar je posebno opaziti na obrazu Madone in na njenih rokah, ki so se posebno označevale kot značilne za van Dycka. Tudi v Lukovi akademiji v Rimu so imeli sliko »Angelskega koncerta«. Dimenzije rimske slike pa so nekoliko manjše. Razen tega kaže oboje slike nekatere razlike v izvedbi. Tako so na eni sliki naslikani angeli samo z eno perutnico, na drugi pa z obema. Ker je vsebina bruseljske slike bogatejša kakor rimska, smatrajo belgijski strokovnjaki, da je bruseljska slika pristna in rimska slika kopija, ne pa narobe. Pri tem je treba pripomniti, da je že dolgo časa ta slika v Lukovi akademiji bolj znana kakor bruseljska. Bruseljska slika je postala znana šele po zadnjem prodajalcu, ne-

odtod potreba, da se propaganda proti veri pospeši. Osrednji odbor umetniškega sindikata je izdelal načrt kolektivne pogodbe, ki pod pretno kazni in izključenja (kar pomenja izgubo krušne karte) prepoveduje članom, da bi sodelovali v cerkvenih zborih in se vdeleževali verskih prireditiv. »Pravda« pa objavlja imenik knjig za protiversko propagando, ki jih je za božič izdala sovjetska država: »Božič, njegov izvor in razredni pomen«; »Ali delavci potrebujejo božič?«; »Proti verskim praznikom«; »Knjižnica brezbožnika«; »Cerkve in protivohunstvo«; »Pod versko krinko«; »Protiverska vzgoja v družini«; »Kako naj se vodi protiverska propaganda na deželi«; »Protiverska propaganda v klubih«; »Bajka o Kristusu«; »Poganski kristjani«; »Zabavna povest verske zgodovine« itd. itd.

O božiču so predstavljali po kinih filme: »Judež«, »Otok na begu«, »Velika nepremišljenost«, »Plesoči bratjec i. dr.

Boljševiška protiverska gonja ni le satansko zlobna, marveč tudi kulturno nezmisljena.

kem Francozu, ki je dobil za sliko l. 1914. 4000 frankov, kar bi po današnji valuti znašalo okoli 40.000 mark. Kljub temu pa je bila slika zavarovana za 2 milj. frankov, zavarovalna premija pa je znašala 15.000 frankov. Prodajalec je ponujal sliko v Berlinu za 300.000 mark, pa ni našel nobenega kupca. Cena v Londonu je znašala 4 in pol milijona frankov.

Nenavadna oporoka

V Londonu je pred kratkim časom umrl Mr. John Sanger, bogat človek in velik ljubitelj konj, ki je bil na Angleškem splošno znan pod imenom »cirkuski lord«. Zapustil je deset milijonov dinarjev, katere je testamentarično določil za tale namen: Osnovna glavnica skupno z obrestmi se do l. 1989 ne sme načeti. Do tega leta bodo po mnenju Mr. Sangerja konji čisto odstranjeni iz prometa in ljudje jih ne bodo več hoteli gojiti. Vsi konji, ki bodo ob tem času še preostali, naj se nakupijo iz sredstev te ustanove in skrbno neгуujejo do konca njihovega življenja. —

Tudi v Ilaagu menjajo razpravno dvorano v jedilnico, kjer se na povabilo belgijske delegacije angleški, francoski in nemški delegati mirno združijo pri dobrem kosilu. Začenši od leve okoli mize sedijo: Jaspar, belgijski ministrski predsednik; gospa Snowden, soproga angleškega finančnega ministra; Hymans, belgijski zunanji minister; Hankey, angleški delegat in generalni tajnik konference; Gutt, belgijski finančni strokovnjak; Francqui, belgijski finančni strokovnjak; nemški zunanji minister dr. Curtius; gospa Jaspar; Snowden, angleški finančni minister; gospa Francqui.

Zakaj nese kukavica jajca v tuja gnezda

Uboga kukavica! Ljudje jo brez vzroka izmed vseh ptic najbolj prezirajo, ker nese jajca v tuja gnezda in pa, ker je zelo strahopetna in plašljiva. Izbrali so si celo njeno ime, da z njim obkladaajo tistega, ki je bojazljiv in strahopeten.

Kaj pa je pravzaprav vzrok, da kukavica ne spleta lastnega gnezda in ne hrani sama svojih mladičev? Predvsem je njo narava ustvarila tako, da njen žolodec ne prenese druge hrane kakor velike kosmate gosnice. Radi tega ne more pitati svojih mladih, ker malih črvov ne lovi, kosmate gosnice pa bi nežnim mladičem, ki so se komaj izlegli, škodile. Kako naj torej reši to vprašanje? Narava se je tudi za to pobrigala. Dala je kukavici nagon, da si poišče tuja gnezda in da tam odlaga svoja jajca, samo da se kukavičji rod obdrži. Potem pride pa še druga važna stvar. Kukavica ne nese jajc tako hitro, kakor druge ptice. Ona potrebuje osem dni, da znese eno jajce. Radi tega je tudi nemogoče, da bi neprestano sedela na jajcih kakor druge ptice, ker potem bi morala sedeti celo letno sezono, čakajoč, da preteče osem dni, da znese vsako jajce. Naravoslovci so rešili tudi to vprašanje. Ker se kukavica hrani izključno s kosmatimi gosnicami, ki niso posebno tečne, zato jih mora požreti veliko množino, da se nasiti. In prav radi tega je njen žolodec tako velik, da zavzema velik del notranjosti in ne ostane prostora več kakor za eno jajce. Tako je ustvarjena kukavica in ljudje jo zato po krivici prezirajo. Znan naravoslovec Teodor Zell je napisal celo razpravo v obrambo kukavice, pa tudi slavni danski pisatelj Karel Ewald je napisal prekrasno povest, v kateri opisuje usodo kukavice, kateri je narava naložila dolžnost, da drugim pticam podvali svoja jajca. Tudi on jo brani, saj nesrečnica ni sama kriva, da je tako ustvarjena.

Besedovski, bivši ruski poslaniški svetnik v Parizu, ki se kljub pozivu sovjetskih oblasti ni hotel vrniti v Rusijo, je bil sedaj radi »poneverbe« državnega denarja v odsotnosti obsojen na deset let. Njegovo premoženje bodo zaplenili.

„Darila“ angl. poslancem

Menda nikjer na svetu ni tako razširjena navada pošiljati darove, kakor med Angleži. Ob vsaki priliki se obdarujejo, posebno seveda še o božiču in novem letu. Saj najdemo v angleških časopisih inserate za novoletna in božična darila že o kresu. Angleški državni poslanec danes sicer ne uživa več one popularnosti, kakor pred desetletji, vendar ga še mnogi čislajo in spoštujejo ter ob raznih prilikah obdarujejo.

Mnogo tako zvanih »darovalcev« pa to dela iz lastne koristi. So taki, ki na tak način zbirajo avtograme, kajti, gotovo je, da se bo poslanec za darilo zahvalil ter se podpisal. Bivšemu predsedniku vlade Baldwinu pošljejo navadno kako pipo. Pravijo, da jih ima okoli 12.000 v zalogi in Baldwin brez pice v ustih si skoraj ne moremo predstavljati. »Baldwinov podpis je vreden 'fajfe'«,

K svetovnim zimskosporilnim igram v Davosu. Vhod tekmovalcev najrazličnejših narodnosti v Davos.

Znamenite starine na dražbi

Iz Chicaga poročajo, da je bil stol, na katerem je sedel slavni ameriški predsednik Lincoln zvečer 15. aprila 1865, ko je bil ubit v Ford Theatre v Washingtonu, te dni na javni dražbi prodan za 2400 dolarjev. Zanimivo Lincolnovo pismo iz zbirke H. L. Raymond je bilo prodano za 7800 dolarjev knjigarni Baker. Stol, pokrit z rdečim damaskom, in program predstave, ki ga je imel Lincoln na svojih kolenih v trenutku, ko je bil ustreljen, sta bila doslej last vdove impresarija omenjenega gledališča Ford. Na isti dražbi je P. Basset kupil za 2000 dolarjev rokopis, ki je vseboval zadnja povelja Washingtona ameriški vojski. Del rokopisa glasovite »Knickerbocker History of New-York« od Washingtona Irvinga je kupil dr. Rosenbach za 4000 dolarjev. Neko pismo slavnega E. A. Poea je bilo prodano za 3500 dolarjev.

Letalec proti svoji volji

William Combe, trgovski potnik, je te dni obiskal letališče v Camdenu. Combe se še ni nikoli peljal z aeroplanom, ker ni imel dovolj poguma za tako potovanje. Ko je opazoval, kako se aeroplan dviga, je slučaj nanesel, da je bil potreben še en človek, ki bi držal rep aparata. Ko je bil stroj pripravljen za polet in dano znamenje, naj spuste letalo, je Combe vse to spregledal in letalo ga je potegnilo s seboj v višino. Deset minut je trajala ta neprostovoljna vožnja po zraku. Ljudje, ki so ostali na tleh, so se silno prestrašili, ko so videli, kako na repu letala visi človek. Zaman so skušali pilota opozoriti na to. Letalo se je po kratkem letu zopet spustilo na tla. Ko je bilo že čisto blizu zemlje, so trgovskega potnika zapustile moči. Padel je na tla, pa se mu k sreči ni pripetilo nič hudega, razen da se je močno prestrašil.

si pravijo, a vendar se večkrat zmotijo, kajti na vsa pisma in pošiljke ne more odgovorjati sam, pač pa njegovi tajniki in takim pismom sledi razočaranje. Neki poslanec je prejel v dar — besednjak, in ni se mogel spomniti, kdaj bi bil v zbornici kak izraz napačno rabil ali tolmačil. Ta se darila gotovo ni razzveselil, še manj pa oni, kateremu je bila doposlana navadna angleška ljudskošolska slovnica. Jezil se je, posebno še, ker je bila pošiljatev anonimna.

Tudi lepo in dostojno darilo ima lahko svojo pikrost. Neki poslanec je namreč dobil celo polo poštnih znamk v skupni vrednosti enega funta (276 Din), zraven pa je bil listič, na katerem je stalo, da je pošiljatelj poslancu poslal neko pismo, na katero pa ni prejel odgovora ter žaluje, da si poslanec ne more nabaviti poštnih znamk. — Neki poslanec je bil v svojem govoru tako nepreviden, da je izjavil, da neke zelo poznane knjige še ni čital. Ze s prihodnjo pošto je prejel več izvodov. Poslanci so zvedeli, da si poslanka R. C. sama kuha in da ima majhen štedilnik. Napravili so zbirko ter ji kupili moderen električen kuhalnik, kakršnega bi si poslanka pri njenih 400 funtih na leto najbrže ne mogla nabaviti. Ta je bila darila vesela, dasi ravno se je morala poslancem zahvaliti na ta način, da jim je na novem štedilniku pripravila čajanko.

Oče: »Obljubil sem ti kolo, če boš napravil skušnjo, pa si kljub temu padel. Kaj si vendar počel ves čas?«

Sin: »Kolo sem se učil voziti.«

Double štofe

blago za obleke, fini tirolski lodej za lovske obleke, pelerine itd. oddajamo vsako množino po globoko znižanih cenah
Drago Schwab, Ljubljana

bolest. Vsi ti ljudje vedo vsaj, kam pojdejo nocoj spat!

MALI OGLASI

Venska drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglaš. 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Doktor komercijalist
32 leten, perfekten slovenski, nemški, francoski, angleški, italijanski korespondent, išče primerne službe. Ponudbe na upravo pod »Uradnik« št. 484.

Sivilja

za staro in novo perilo se priporoča na dom. Ponudbe na upravo pod »Perilo«.

Službodobe

2 ključav. pomočnika
dobro izveščana kot samostojna vodovodna instalaterja sprejme takoj Ivan Triller na Bledu.

Kuharico

samostojno gospodinjstvo išče trgovska hiša (tri odrasle osebe). Plača dobro. Samo pismene ponudbe pod »Kuharica« št. 14.725 upravi »Slov.«

Mizarsk. pomočnika

za fino pohištvo sprejme takoj. - Andlovic Matija, Komenskega 34.

Vajenca

za pekovo obrt sprejme takoj ali kasneje. Hrano in stanovanje pri mojstru. Več po dogov. Filip Ambrožič, Bled 1.

Vratar

pošten, izobražen, več jezikov, se takoj sprejme v večjem hotelu v Mariboru. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Razno

»Dvignite pismo!«
Pošiljatelj tega pisma naj se izvoli javiti v inserat. oddelku »Slovenca«.

Zasluzek

Privatne stranke
kdor obiskuje, dobi lep zaslužek pri R. Cotic, Ljubljana VII, Kamniška št. 10 a.

Stanovanja

Stanovanje
soba in kuhinja s pritliklinami, se odda s 1. marcem stranki brez otrok. Malavas 14, Ježica pri Ljubljani.

Vnajem

V najem oddam
dobro idočo trgovino z mešanim blagom ob zelo prometni cesti, četrt ure iz mesta, pod zelo ugodnimi pogoji. - Naslov pove uprava Slovenca pod št. 429.

Prodajalno

dam v najem tik farne cerkve za več let — v njej je vsa oprava — najraje kakšni ženski osebni, katera bi bila vajena pletilstva. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 508.

Dve vel. prazni sobi

za pisarno ali stanovanje takoj oddam. Ogledati od 2 do 4 popoldne v Tavčarjevi ulici 12, I. nadst., vrata 4.

Objave**Izjava!**

Podpisani Anton Matjažič izjavljam, da nisem plačnik dolgov, katere bi napravili moji sinovi. Moste pri Ljubljani.

Inserati

v »Slovencu«
imajo največji uspeh.

OBLAČILA

vseh vrst za vsakogar in za vsako priliko
izredno ceno
I. MAČEK - LJUBLJANA - Aleksandrova 12

Glasba**Pianino**

črn, ugodno napredaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 451.

Harmonika

s klaviaturo za solo, jazz ali šramel, poceni prodam. - Naslov pove ogl. odd. »Slov.« pod št. 470.

Kupimo

20 % kronske bone
kupi Pučka štediona i založni zavod d. d. Osijek. Desatična ul 27.

Oglje in drva

vsako količino — kupuje stalno trdka Škrbec & Bartol. Ljubljana. Miklošičeva cesta 6.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah.
ČERNE tvelir Ljubljana.
Wolfova ulica št 3

Parni kotel

dobro ohranjen, stoječ, v velikosti 3—5 kvadratnih metrov kurilne ploskve, se kupi. — Ponudbe na Mestno plinaro, Maribor.

Tovorni avto

ali osebni, malo rabljen, kupim od 40—60 HP. — Ponudbe je poslati na upravo »Slov.« pod značko »Avto 1930/40—60 HP« št. 430.

Kupim bika

sive barve, mantafonske pasme, 12 do 14 mesecev starega. Ponudbe je poslati z navedbo cene na Franc Lovše, Hotič pri Litiji.

Posestva

Stavbne parcele
od 500—600 m² velike, na periferiji mesta, vodovod in elektrika na razpolago, peščen in suh svet, se poceni prodajo. Pojasnila: Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Širite »Slovenca«!

znatke »Adler«, skoraj nov, zelo poceni napredaj. — Josip Matelič, Ljubljana, Gradišče 8 b/III.

Prodamo**Puhasto perje**

kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. — L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilna perja.

Budilke

3letno jamstvo, 60 Din, dobite samo pri tvrdki Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred škofijo 15.

Dva lonca

za kuhanje perila prodam. Ob Zeleni jami 11.

Avto napredaj

zaradi odpotovanja po nizki ceni. Preuredi se lahko v tovornega. - Naslov v upravi Slovenca pod št. 497.

Pisalni stroj

znatke »Adler«, skoraj nov, zelo poceni napredaj. — Josip Matelič, Ljubljana, Gradišče 8 b/III.

Obrt**Spalnice**

in razno drugo pohištvo vedno v veliki zalogi. - Matija Andlovic, strojno mizarstvo - Komenskega ulica 34.

Talarje, birete

in šemise za vlč. duhovščino izdeluje fino in po nizkih cenah Fr. Himmereich, kroj. mojster, Ljubljana, Pred škofijo 9-II.

Z lasmi je

kakor z zobmi: Neguj jih, dokler jih imaš! Mazilo »Ines« je edino naravno sredstvo za rast las, ki odstranjuje prhljaje in prepreči osivelost. Lonček 38 Din. - Razpošilja po povzetju: Zastopstvo »Ines«, Ljubljana, Merošodna 1/I - 24.

Lačne tropine

in druga krmila andinajeneje
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

ve a žita in moke

Zastopnike in potovalne uradnike

za Slovenijo išče svetovna tovarna gospodarskih strojev. Prednost imajo pri kmetovalcih vpeljane in naobražene osebe. Ponudbe pod »D. S. L.« št. 507 na upravo lista.

dr. Ivan Pregljev izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu. Vsak zvezek stane broširan Din 45—elegantno vezan Din 60—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Ajdova moka

Din 4—
Polenta, zdrob 3—
Koruzna činkv. moka . . . 2/75
Pšenična jednolna moka . . 3/20
Razpošiljam vsako mokino od 25 kg naprej.
Pavel Sedeš, umetni mlin
Javornik, Gorenjsko.

za izdelavo ajdovih in koruznih

RAZPIS**natečaja za izdelavo idejnih načrtov za stanovanjsko in poslov. hišno skupino Pokojninskega zavoda v Ljubljani**

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica št. 8, razpisuje natečaj za izdelavo idejnih načrtov za stanovanjsko in poslovno hišno skupino na svoji parceli med Dunajsko cesto, Gajevo ulico in Beethovno ulico v Ljubljani. Trije najboljši načrti se nagradijo z zneskom 25.000 Din, 20.000 in 15.000 Din. - Obenem odkupi zavod še štiri druge nenačrtane projekte vsakega po 5000 Din. — Vse potrebne podlage dobe zainteresirane od srede, dne 15. januarja 1930, dalje proti plačilu 50 Din med poslovnimi urami od 8 do 13 in od 15 do 17 v uradnih prostorih zavoda, Gledališka ulica št. 8, četrto nadstropje.

Rok za predajo elaboratov je določen na dne 3. marca 1930 ob 11 dopoldne.

Ljubljana, dne 14. januarja 1930.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Predsednik:

Vekoslav Vrtovec, s. r.

Direktor:

Dr. Anton Sagadin, s. r.

»TRETORN«

varuje pred mrazom in se odlikuje po nenadkriljivi kakovosti in elegantni fazoni. Dobivajo se v vseh boljših trgovinah naše kraljevine

Kupujte samo

»TRETORN«

galoše in čevlje za sneg ker ni boljših.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!

Naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljani sin, gospod

ROTH LOVRENC

železničar

danes ob 4.30 zjutraj, previden s tolažili svete vere, po dolgi, mučni bolezni umrl.

Pogreb bo v torek 14. januarja 1930 ob 13.30 popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Trbovlje, dne 12. januarja 1930.

Žalujoči starši.

V globoki žalosti naznanjamo pre-tužno vest, da je naša nad vse dobra soproga oz. mati, hči in sestra, gospa

Ivanka Zgrablič

soproga profesorja IL. drž. gimn.

dne 13. t. m. po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 15. januarja 1930 ob 2 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 13. januarja 1930.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod.

IVAN HRIBAR, pokrajinski namestnik v pok., naznanja, da je njegova ljubljena sestra

MARIJA HRIBARJEVA

posestnica v Malem Mengšu št. 23,

po daljšem bolehanju, danes 12. januarja za vedno zatisnila oči.

Pogreb pokojničin bo dne 14. januarja ob 3 popoldne.

Sveta maša zadušnica se bo čitala v ponedeljek dne 20. januarja ob pol 7 zjutraj v farni cerkvi v Mengšu.

Blag jej bodi spomin!

V Ljubljani, dne 12. januarja 1930.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so v veličastnem sprevedu spremljali mojo blago ženo k večnemu počitku, darovali vence in šopke in me tolažili v najbridkejših dneh mojega življenja. Posebno pa se še zahvaljujem vlč. g. župniku A. Bračiču in g. šol. upravitelju A. Hrenu za njune poslovilne besede ob grobu, g. učitelju D. Cibicu in njegovim pevskim tovarišem za krasno nagrobno in spoštovanemu učitelstvu osnovne šole v Limbušu za udeležbo pri pogrebu s šolsko mladino.

Maribor, dne 11. januarja 1930.

Šim. Vodenik.

Inserirajte v »Slovencu«!